



2017-12-13  
N2017/07544/PBB

Näringsdepartementet

Lantmäteriet

801 82 Gävle

## Uppdrag att driva en kompetenssatsning om digitaliseringens möjligheter i plan- och byggprocessen

### Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Lantmäteriet att, i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget, driva en kompetenssatsning om digitaliseringens möjligheter i plan- och byggprocessen.

Målsättningen med uppdraget är att bidra till en effektivare och mer enhetlig digitaliserad plan- och byggprocess, vilket är en del i det övergripande målet att få till stånd fler bostäder.

I uppdragets genomförande ska Lantmäteriet ta tillvara Boverkets kunskap om plan- och byggprocessen och Naturvårdsverkets kunskap från uppdraget Digitalt först – för smartare miljöinformation samt inhämta synpunkter från Sveriges Kommuner och Landsting, De små kommunernas samverkan och samverka med ett urval av kommuner, landsting och länsstyrelser. I genomförandet av uppdraget ska Lantmäteriet också ta hänsyn till det arbete som framkommit inom ramen för samverkansprogrammet Smarta städer, särskilt inom arbetsgruppen för digitaliserad planprocess.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 december 2020. Regeringskansliet (Näringsdepartementet) ska informeras löpande under arbetets gång.

### Finansiering

Lantmäteriet får för uppdragets genomförande använda 20 000 000 kronor under 2018. Dessa medel har tillförts utgiftsområde 18 Samhällsplanering,

bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik, anslag 1:4  
Boverket.

Regeringen avser att avsätta 20 000 000 kronor 2019 och 15 000 000 kronor 2020 för det fortsatta genomförandet av uppdraget. Medlen betalas ut under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet.

### **Skälen för regeringens beslut**

Digitalisering av delar i plan- och byggprocessen har sedan tidigare genomförts i kommunerna, men resultatet har blivit fragmenterat, dvs. lösningarna ser olika ut i olika kommuner och det saknas gemensamma standarder. Trots att flertalet detaljplaner tas fram med stöd av digital teknik finns stora brister i möjligheterna att hantera informationsflöde mellan myndigheter eller göra sammanställningar av gällande planer. En mängd projekt och aktiviteter har genomförts utan att nyttan av digitaliseringen kunnat tillgodogöras fullt ut.

Det finns redan idag förutsättningar för en ökad digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen genom en stor mängd ”digitala byggstenar”. Till exempel tillhandahåller flera statliga myndigheter information och annat underlag till samhällsbyggnadsprocessen. I flertalet kommuner finns olika handläggnings-system på olika förvaltningar, vilka inte kommunicerar med varandra. Det saknas nationellt enhetliga e-tjänster eller standardiserad information och gränssnitt. Uppdraget att driva en kompetenssatsning ska därför stödja en bättre samverkan mellan de ”digitala byggstenarna”. Stora insatser kommer att krävas för att nå målet, dvs. en sammanhållen digital samhällsbyggnadsprocess. Nyttan ligger i att både åstadkomma en effektiv process och att nå andra fördelar som ökat medborgarinflytande och att studera alternativa scenarier.

Inom ramen för regeringens strategiska samverkansprogram Smarta städer har digitaliserad planprocess lyfts som ett prioriterat område. En särskild arbetsgrupp har fokuserat på detta område och lyft behovet av ökad kompetens som en viktig framtidsfråga.

Lantmäteriet har ansvarat för regeringsuppdraget Digitalt först – för en smartare samhällsbyggnadsprocess, dnr N2016/01419/EF, i vilket Lantmäteriet bl.a. arbetat med att främja en digital samhällsbyggnadsprocess. Det innebär att Lantmäteriet har fått regeringens uppdrag att vara

utvecklingsmyndighet för den digitala samhällsbyggnadsprocessen. I detta arbete har Lantmäteriet skapat sig en mycket god överblick över hela den digitala samhällsbyggnadsprocessen, en upparbetad organisation och kontaktnät, samt goda förutsättningar att hantera ett kunskapslyft inom plan- och byggprocessen. Av delrapporten i Digitalt först framgår bland annat ett stort behov av ökad kompetens i alla led inom offentlig sektor för att möta samhällets krav på digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen. Det behövs en ökad kunskap för att digitaliseringens möjligheter ska tas tillvara.

Lantmäteriet har också ansvar för att samordna och skapa en infrastruktur för geografisk miljöinformation enligt lagen (2010:1767) om geografisk miljöinformation och förordningen (2010:1770) om geografisk miljöinformation. För detta ändamål finns Geodataportalen, som är en gemensam ingång till information och tjänster som ska vara tillgängliga. Detta utgör en del i Sveriges genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG av den 14 mars 2007 om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire).

## **Närmare om uppdraget**

### **Plattform för utbyte av erfarenheter, kunskap och information**

Lantmäteriet ska skapa en stadigvarande plattform där relevanta aktörer bjuds in att delta för utbyte av erfarenheter, kunskap och information kopplat till samhällsbyggnadsprocessens olika delmoment. Syftet är att visa hur digitala lösningar kan användas för att åstadkomma en sammanhållen, digital hantering av information, process och dialog i riktning mot ökad automatisering. Målsättningen med plattformen är att skapa goda förutsättningar att på sikt åstadkomma en distribuerad lösning för ett nationellt utbyte av information.

Denna del av uppdraget ska ge konkreta exempel på hur digitaliseringens möjligheter kan implementeras hos samtliga för samhällsbyggnadsprocessen relevanta aktörer.

Särskild hänsyn ska tas till lösningar som kan standardiseras och implementeras i nationell skala. Detsamma gäller för lösningar som bidrar till att den information som genereras i samhällsbyggnadsprocessen kan tas tillvara nationellt, vilket i sin tur leder till ökad transparens och att dubbelarbete kan reduceras.

Målet med denna del av uppdraget är att digitaliseringens möjligheter i samhällsbyggnadsprocessen blir mer kända och att genom implementering av konkreta exempel visa på hur samhällsbyggnadsprocessen kan digitaliseras i högre grad. Digitalisering bidrar i sin tur till en effektivare process och långsiktigt hållbar planering.

#### **Utbildningsinsats för ledare och nämnder**

Lantmäteriet ska genomföra en utbildningsinsats riktad mot ledare, dvs. kommunernas högsta ledning, ledningen för de kommunala förvaltningar som i första hand deltar i samhällsbyggnadsprocessen, inom länsstyrelsen samt ledare för andra offentliga infrastrukturhållare. Även byggnadsnämnden eller motsvarande ingår som målgrupp för denna utbildningsinsats. Utbildningsinsatsens syfte ska vara att nämnda aktörer får en ökad förståelse för hur digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen kan och kommer att påverka samhällsplaneringen och samhällsutvecklingen och skapa en bild av hur detta kan bidra till den egna verksamheten.

Målet med denna del av uppdraget är att ledande personer i samhällsbyggnadsprocessen får kunskap om varför ökad digitalisering i samhällsbyggnadsprocessen är nödvändig samt får information om målet med det pågående förändringsarbete som regeringen tagit initiativ till och känner ett eget ansvar att bidra till att målet nås.

#### **Utbildningsinsats för tjänstemän och handläggare**

Lantmäteriet ska genomföra en utbildningsinsats riktad mot tjänstemän och handläggare hos relevanta aktörer för att de ska lära sig hantverket kring digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen.

Utbildningsinsatsen ska kopplas samman med relevanta initiativ på området. Boverkets uppdrag att verka för en enhetlig digital tillämpning av plan- och bygglagen (dnr N2017/07543/PBB) är ett sådant initiativ och utbildningsinsatsen ska där bidra till att resultaten från Boverkets uppdrag blir kända och även kan implementeras framgångsrikt.

Målet med denna del av uppdraget är att de personer som arbetar i samhällsbyggnadsprocessen får förutsättningar att genomföra förändringsarbetet med en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess framgångsrikt och på ett långsiktigt hållbart sätt.

På regeringens vägnar



Peter Eriksson



Johan Modig

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM  
Finansdepartementet/DF, BA, K och SFÖ  
Miljö- och energidepartementet/Mm  
Näringsdepartementet/D, FF, FÖF, HL och SUBT  
Kulturdepartementet/D  
Boverket  
Ekonomistyrningsverket  
Samtliga länsstyrelser  
Naturvårdsverket  
Post- och telestyrelsen  
Statens jordbruksverk  
Tillväxtverket  
Sveriges Kommuner och Landsting  
De små kommunernas samverkan